

Öğr. Gör. Dr. GÜRSEL AK GÜVEN

1. Hafta

1. ANATOMIYE GIRİŞ

Genel Bilgiler

- Anatominin Tanımı
- Anatominin Kısımları

Anatomik Terimler Düzlem Ve Eksenler

Genel Bilgiler

Anatominin Tanımı

İnsan vücudunun normal şekli ve yapısını, vücudu oluşturan yapı ve organların birbirleri ile olan ilişkilerini ve bu yapıların çalışma şeklini inceleyen bilim dalıdır.

Anatominin Kısımları

- 1. Makroskopik Anatomi
- 2. Mikroskopik Anatomi
- 3. Gelişim Anatomisi
- 4. Patolojik Anatomi

Anlatım şekline ve Öğrenim yöntemlerine Göre Anatomi

- Sistemik Anatomi
- Karşılaştırmalı Anatomi
- Radyoloji Anatomi
- Cerrahi Anatomi
- Topografik Anatomi

ANATOMIK TERIMLER

- Anatomide kullanılan tanımlayıcı sözcükler Latince ya da Grekçe orijinlidirler.
- Bu terimler Nomina Anatomica adı verilen bir kitapta toplanmış ve bütün dünyada aynı isimlendirmeler kullanılması sağlanmıştır.

ANATOMİK TERİMLER VE KAVRAMLAR

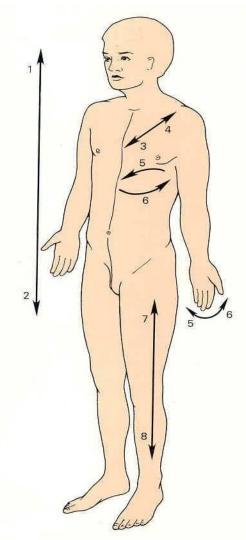
Anatomi bir tanım bilimidir.

Vücudun bütününe ve yapıların birbirlerine göre olan pozisyonlarını belirlemek için tek anlamlı terimler kullanılır.

GENEL TERIMLER

- Anterior: ön, önde bulunan
- Posterior: arka, arkada (=dorsalis)
- Superior: üstte, yukarıda (=cranialis)
- Inferior: alt, aşağı (=caudalis)
- Medialis: iç tarafta, orta düzleme yakın
- Lateralis: dışta, yanda, orta düzlemden uzak
- Intermedius: ikil oluşum arasında bulunan
- Medianus: orta hatta bulunan
- Centralis: merkeze yakın olan oluşumlar
- Peripheralis: merkezden uzakta
- Internus: içeride, içe ait olan
- Externus: dışta, dışa ait olan

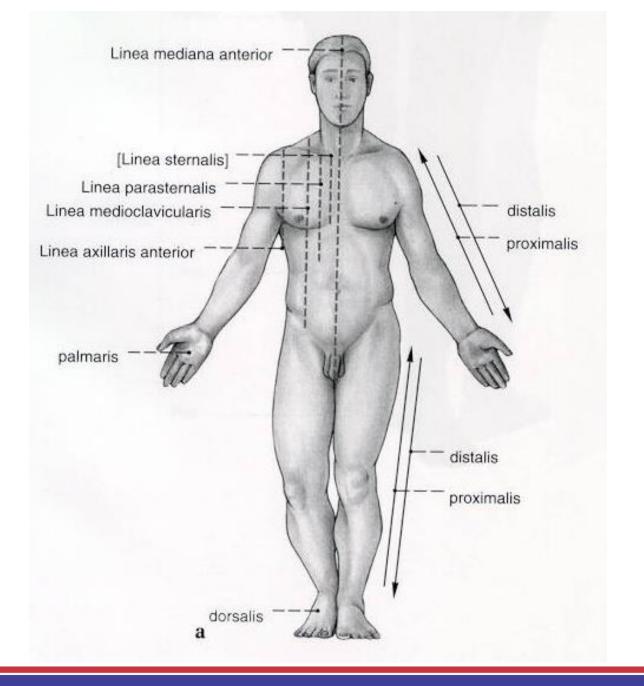

1.3 Commonly used positional and directional terms when the body is in standard anatomical position.

- I Superior/Cranial
- 2 Inferior/Caudal
- 3 Anterior
- 4 Posterior

- 5 Medial
- 6 Lateral
- 7 Proximal
- 8 Distal

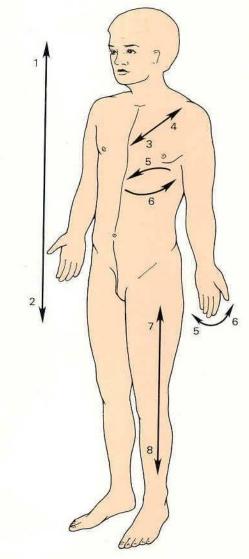

GENEL TERIMLER

- Proximalis: gövdeye yakın olan
- Distalis: gövdeden veya başlangıçtan uzakta olan
- Apicalis: tepe ile ilgili, tepeye yakın
- Basalis: taban ile ilgili, tabana yakın olan
- Verticalis: dikey, düşey
- Horizontalis: yatay, enine
- Superficialis: yüzeyel, yüzeye yakın olan
- Profundus: yüzeyden uzakta, derinde
- Dexter: sağ, sağda bulunan
- Sinister: sol, solda bulunan

1.3 Commonly used positional and directional terms when the body is in standard anatomical position.

- 1 Superior/Cranial
- 2 Inferior/Caudal
- 3 Anterior
- 4 Posterior

- 5 Medial
- 6 Lateral
- 7 Proximal
- 8 Distal

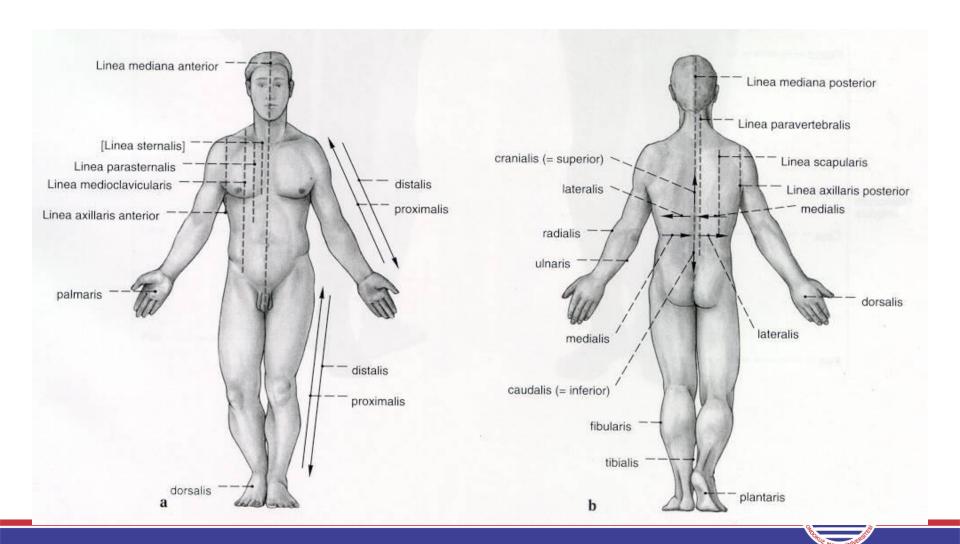

Düzlemler ve Eksenler

- Vücuttaki yapıları incelemek ve yerlerini tanımlayabilmek için bazı düzlemler kullanılır.
- Bu düzlemler anatomik duruş pozisyonundaki bireyde üst, alt, ön, arka, sağ ve sol gibi tanımlamaları yapabilmek için kullanılırlar.

Anatomik Duruş Pozisyonu

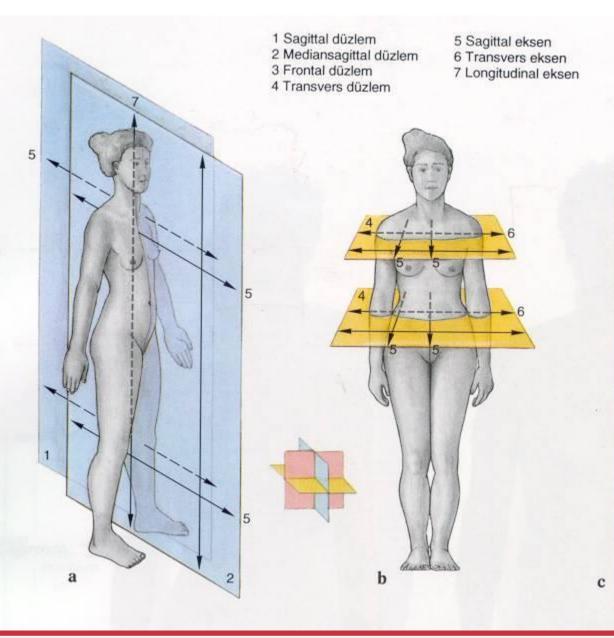
DÜZLEMLER

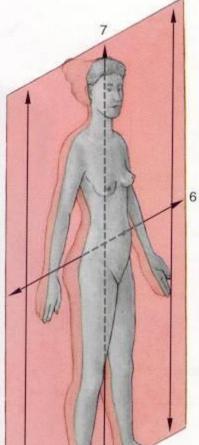
- 1. Planum Sagittale
- 2. Planum Medianum
- 3. Planum Coronale (Frontale)
- 4. Planum Transversalis (Horizontale)

EKSENLER

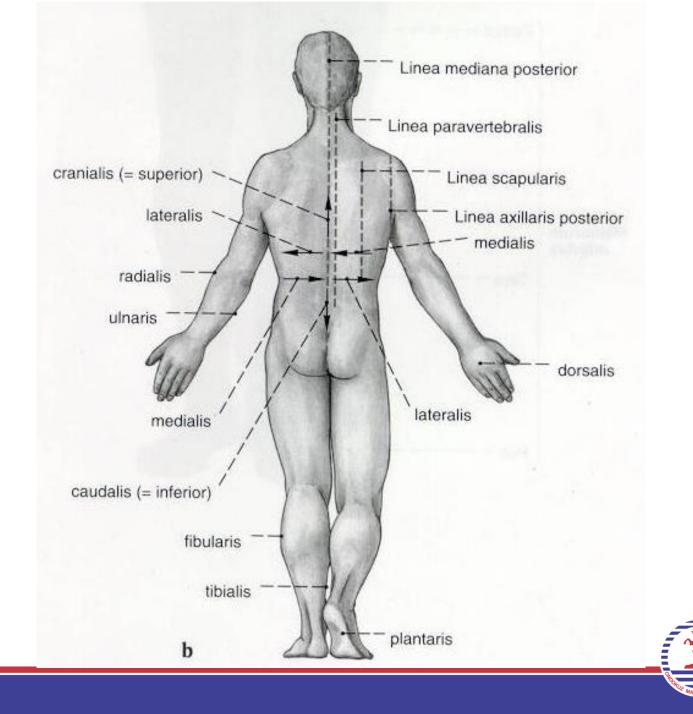
- 1. Axis Sagittale
- 2. Axis Transversalis (Horizontalis)
 - 3. Axis Verticalis

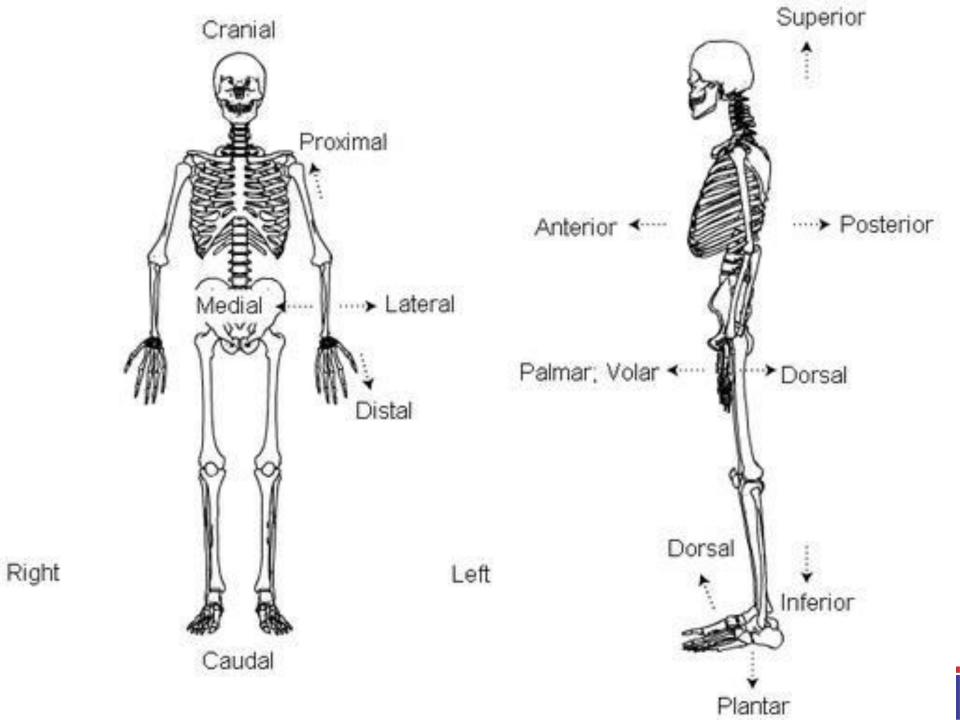

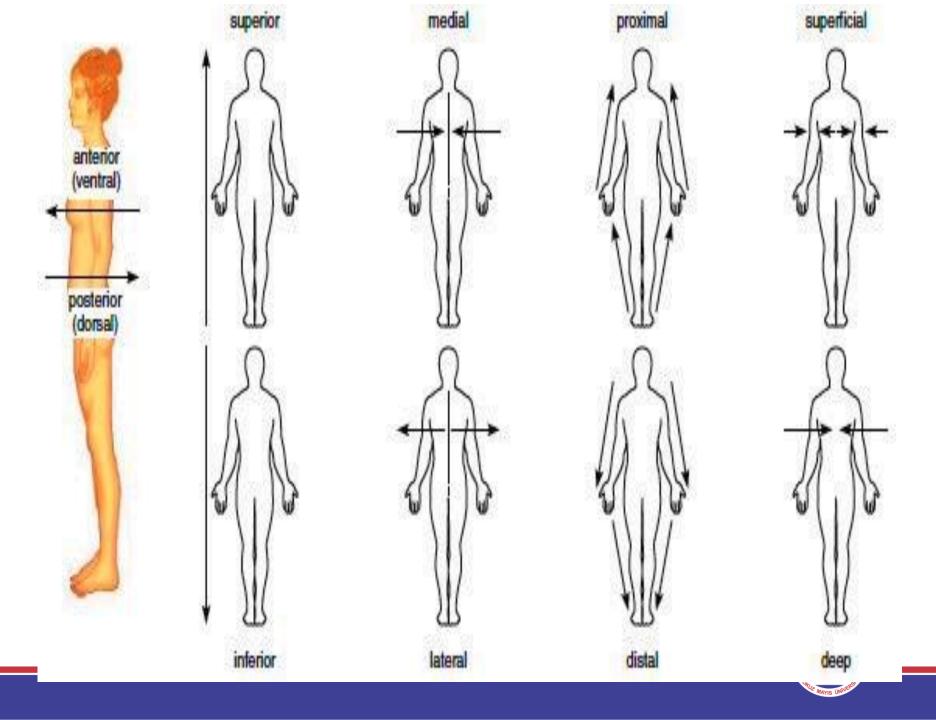
YÖN-YER BELIRTEN TERIMLER;

- □İnferior(Caudal): yapının alt bölümü. Örneğin mide kalbin inferior undadır.
- □**Anterior(ventral):**yapının ön tarafı anlamına gelir.
- □**Posterior(dorsal):**yapının arka tarafına yakın olan.
- □**Medial:**yapının iç tarafında orta düzleme yakın olan.
- □**Lateral:** yapının dışta,yanda olan kısmı
- □ bir yapının üst
- u yapının gövde kısmına daha yakın olan. Bir ekstremitenin gövdeye tutunduğu noktaya yakın olan.
- □**Distal:**Gövdeye uzak olan.

- Superfacial(external):yapının yüzeyine yakın olan.
- Deep:yapının içine doğru olan yüzeyel olmayan.
- Plantar: taban ile ilgili, ayak tabanı.
- Palmar: El ayası ile ilgili, avuç içi.
- Dorsal: Sırt anlamındadır, örneğin el sırtı veya ayak sırtı gibi.
- Parietal: Vücut boşluğu duvarları veya bir organı saran membrandır.
- Viseral:İç organı saran membran veya iç organ anlamında kullanılır.
- Extremite: Uç anlamına gelir, üst extremite: kol-ön kol-el, alt extremite: uyluk-bacak-ayak tan oluşur.
- Aksiyal bölüm: Baş, boyun, toraks (göğüs bölgesi), abdomen(karın bölgesi) ve pelvisi(kalça bölgesi) içerir.

HAREKET TERİMLERİ

- Abduction : orta hattan uzaklaşmak
- Aduction : orta hattan yaklaşmak
- Flexion : Bükmek
- Extention: Germek
- Dorsiflexion : Ayağı ayak sırtına doğru bükmek
- Plantar flexion : Ayağı ayak tabanına doğru bükmek

HAREKET İLE İLGİLİ TERİMLER;

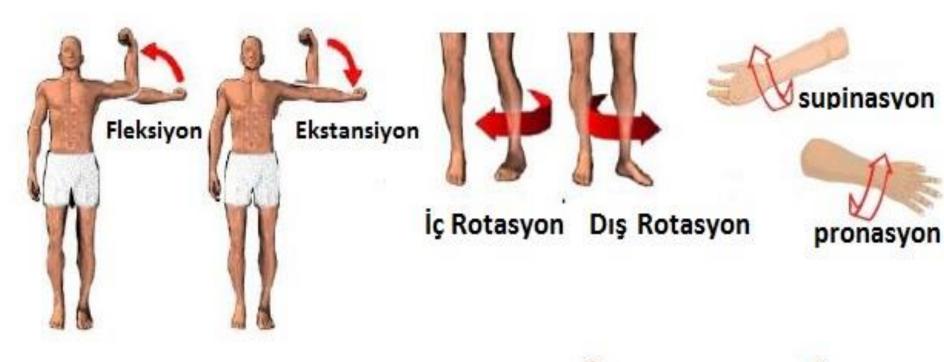
- <u>Fleksiyon</u>: Bükülme anlamında kullanılır. Bu hareket ile eklemi oluşturan iki kemik arasındaki açı daralır. Sagital eksen çevresinde ve sagital düzlem üzerinde gerçekleşir.
- **Hiperfleksiyon:** Aşırı bükme, kolun baş üzerine doğru kaldırılması
- Lateral fleksiyon: Yanlara bükülme
- **Ekstansiyon:** Fleksiyon sırasında bükülen eklemin düzelmesine denir. Fleksiyon hareketi ile aynı düzlem ve eksende yapılır.
- <u>Hiperkstansiyon:</u> Aşırı germe-ekstansiyon pozisyonundan daha ileriye gerdirmedir.

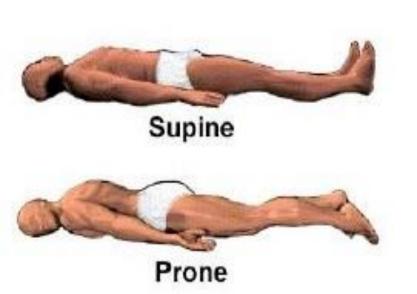

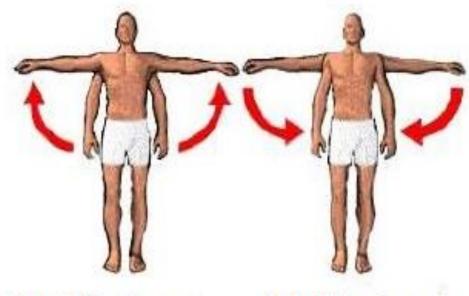
HAREKET TERİMLERİ

- Elevatiyon Yukarı kaldırmak
- Depression Aşağı indirmek
- Rotation: bir eksende dönme hareketi
- Supination Dış yana döndürmek (elde)
- Pronation İç yana döndürmek (elde)
- Inversion:ayak tabanının orta düzleme döndürülme hareketi
- Eversion: ayak tabanının dışyana bakacak şekilde döndürülmesi
- Circumduction: abduction, adduction, flexion ve extension hareketlerinin kombinasyonu sonucu oluşan dairesel hareket

Abdüksiyon

Addüksiyon

HAREKET TERIMLERI

Rotasyon: Ekstremitenin ortasından geçen dik eksen etrafında yaptıkları harekete rotasyon denir.

- Diğer bir ifadeyle vücudun herhangi bir parçasının kendi ekseni etrafında yaptığı harekete verilen isimdir.
- Ekstremitenin yan kenarını öne çeviren rotasyona <u>iç rotasyon</u>, arkaya çeviren rotasyona <u>dış rotasyon</u> adı verilir.
- Baş ve boynun sağa ve sola çevrilme hareketine <u>sağ ve sola</u> rotasyon denir
- >Önkoldaki iç rotasyon hareketine özel olarak <u>pronasyon</u>, dış rotasyon hareketine de <u>supinasyon</u> denir.
- El baş parmağının el küçük parmağına yaklaşmasına ise oppozisyon denir.

KEMİK TERİMLERİ

Apex Tepe

Basis Taban

Canalis Kanal

Canaliculus Kanalcık

Caput Baş

Capitilum Başlık

Corpus Gövde

Crista İbik

Facies Yüzey

KEMİK TERİMLERİ

Fissura Yarık

Foramen Delik

Fossa Çukur

Fovea Çukur

Lamina Yaprak

Linea Çizgi

Margo Kenar

Meatus Yol

Os
Kemik

Pars
Parça

KEMİK TERİMLERİ

Porus Ağız, delik

Processus Çıkıntı

Ramus Dal

Septum Bölme

Sinus Boşluk

Spina Diken

Sulcus Oluk

Trochlea Makara

Tuberculum Tümsekçik

Tuberositas Pütürüklü çıkıntı

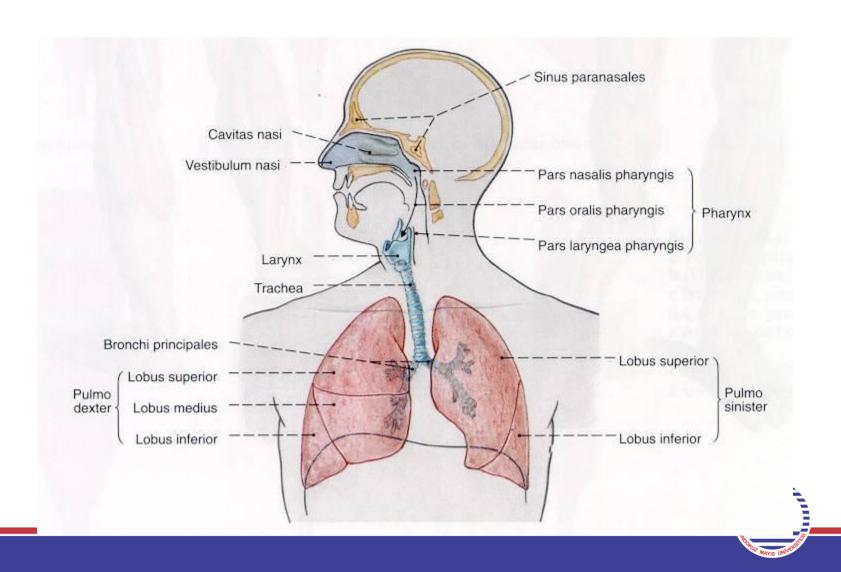

VÜCUT BÖLGELERİ

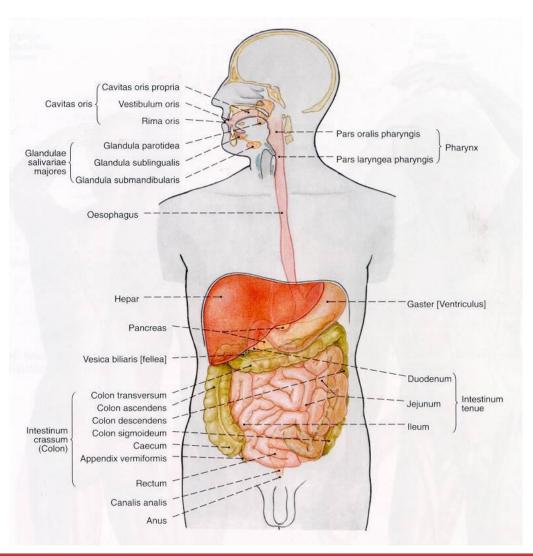
- 1. Baş: Caput
- 2. Boyun: Collum
- 3. Gövde: Truncus; üç kısımdan meydana gelir. Thorax (göğüs kafesi), abdomen (karın) ve pelvis (leğen).
- **4. Üst Taraf:** Extremitas Superior. Üç kısımdan meydana gelir. Brachium (kol), antebrachium (ön kol) ve manus (el).
- 5. Alt Taraf: Extremitas İnferior. Üç kısımdan meydana gelir. Femur (uyluk), crus (bacak) ve pes (ayak).

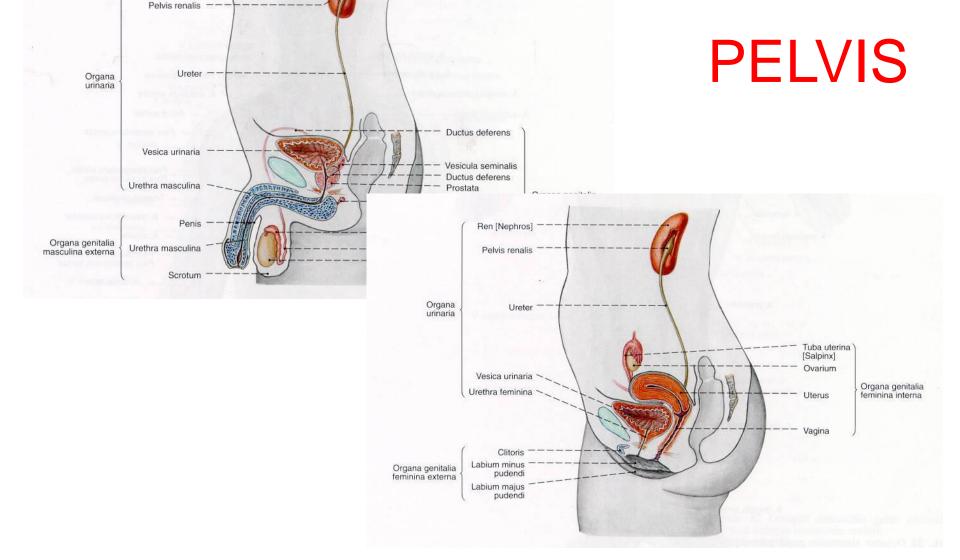
BAŞ, BOYUN VE THORAX

ABDOMEN

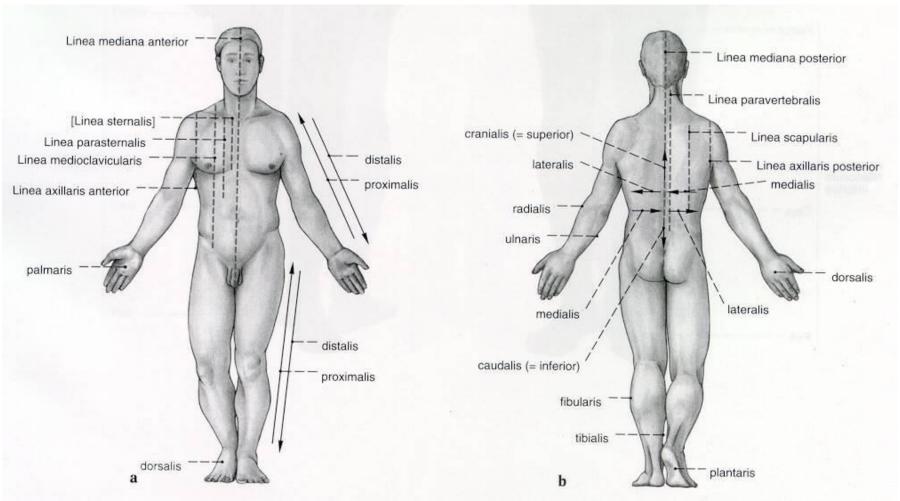

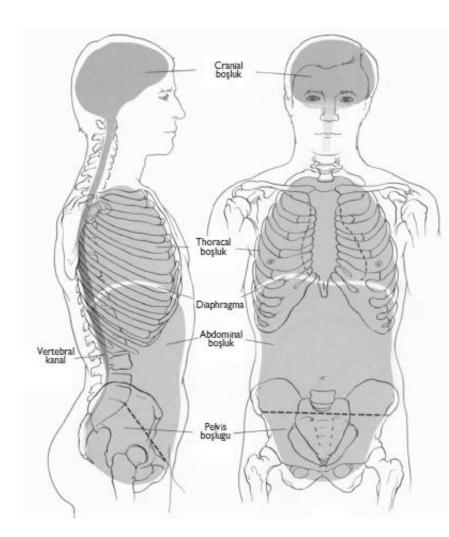
Extremitas Superior- Inferior

Vücut Boşlukları

- Cranial Boşluk (Cavitas Cranii)
- Thoracal Boşluk (cavitas thoracis)
- Abdominal Boşluk (cavitas abdominalis)
- Pelvis Boşluğu (cavitas pelvis)
- Omurga Kanalı (Canalis Vertebralis)

KAYNAKLAR

- Sağlık Bilimleri İçin Resimli Temel Anatomi kitabı, İstanbul kitabevi, 2019.
- Netter FH. Atlas of human anatomy.
- Sobotta Anatomi Atlası.
- Moore KL, Persaud TVN. The Developing Human (Clinically Oriented Embryology
- Yıldırım M. İnsan Anatomisi.
- Arıncı K, Elhan A. Anatomi I, II. Güneş kitabevi, Ankara, 2003.
- Moore K, AF. Dalley: Clinically oriented anatomy.

TEŞEKKÜRLER

